

NÅR GENERALER GÅR IGJEN

Dag Jørgen Høgetveit; august 2017

En imøtegåelse av gen.em. Sverre Diesen innledes gjerne med en anerkjennelse av Diesens kapasitet på å levere et logisk snekret resonnement; også for det tilfelle at resonnementet endte på viddene.

Artig er det i et hvert fall å registrere hva Diesen finner oppor-
tunt å anføre:

I "Når generaler går", Diesens prompte reaksjon (Kl.k. 10.08.17) etter Klassekampens intervju med Sjef Heimevernet, gen.maj. Tor Rune Raabye dagen før ("Hv-sjef vurderer å gå av i protest"), finner Diesen det "på sin plass å minne om at med den forsvarsøkonomiske snuoperasjon langtidsplanen faktisk innleder, har det neppe noen gang vært mindre grunn til denne type protestøvelser enn akkurat i dag."

At man i foregitte 'langtidsplan', (hvilken "i praksis faktisk er Sverre Diesens LTP" (J. Børresen, N.M.T. 3/16:10), lyktes få Stortinget til å vedta de store pengene til det som inngikk i 'langtidsplanen', samtidig som Heimevernet (del av landmakten som formelt ble satt 'på vent'), igjen ble vedtatt stekket; det er én side.

En annen er hva Diesen kaller "den forsvarsøkonomiske snuoperasjon langtidsplanen faktisk innleder"; "... faktisk ..."

I "Forsvarets utvikling - planer og realiteter (N.M.T. 4/13&1/14), hvor Sverre Diesen (og Paul Narum) "for ordens skyld ((har)) ekskludert den teoretiske mulighet at langtidsplanleggingen blir dårligere og dårligere, og at vi av den grunn får stadig mindre ut av pengene" (1/14:22; se herom John Berg: "Forsvarsdebatt - skal vi komme til saken?" (Kl.k. 18.07.17), hvor Berg avslutter; "Så lenge debatten fortsetter i nåværende spor, kan planleggingens bakspillere gni seg i hendene. De kan bare ture frem"), leses også (Diesen s.20) "Den massive nedjustering av forsvarsstrukturen som beviselig har vært foretatt i hver eneste fireårsplan lar seg selvfølgelig ikke forklare som et rent utslag av svakheter i selve planprosessen."

"Så langt", skriver Diesen (s.18-19), "må vi konstatere at evnen til å beskrive og styre forsvarsstrukturens utvikling utover fireårsperspektivet tilsynelatende har vært meget liten. Men skal vi være presise, er det egentlig viljen til å erkjenne en utvikling vi har høyt kunnskaper og metoder til å forutse, som ikke har vært spesielt god."

"Tiltak som har oversteget den kortsiktige politiske smertegrense er ... blitt forkastet. I stedet har hver ny fireårsplan foretatt de grepene som har vært helt nødvendige de nærmeste årene, og så nøyd seg med vage formuleringer om utviklingen på lengre sikt - formuleringer som altså har vist seg å være konsekvent urealistiske. Dette har vært et forhold planleggerne i Forsvarets selv har vært klar over og sett risikoen ved, men som man likevel har akseptert, fordi et stortingsvedtak om en viss struktur har vært betraktet som et politisk løfte om også å finansiere strukturen på sikt."

Med "Sverre Diesens LTP" skulle vel "utviklingen på lengre sikt" være ivaretatt, hvilket forøvrig kvalifiserte mennesker tillater seg å bestride, men hvordan Diesens erfaring med finansiering av "stortingsvedtak om en viss struktur" nå er blitt til vissheten om "den

forsvarsøkonomiske snuoperasjon langtidsplanen faktisk innleder"; det er en gåte man kanskje bør ha lest litt Sverre Diesen for å forstå.

2

Diesen (og Narum) fremholder ellers (s:13) at "At budsjettutviklingen over tid ikke har holdt følge med kostnadsutviklingen skyldes ... ikke at vi tåtalt sett ikke har hatt råd til det. Veksten i både norsk og de fleste andre vestlige lands økonomi etter den kalde krigen har hele tiden vært minst like stor som enhetskostnadsveksten i forsvarssektoren. Dersom det norske forsvarsbudsjettet hadde fulgt utviklingen i BNP fra 1999 til i dag ville det har vært 19,0 milliarder kr større enn hva det faktisk er. Fordi andre lands økonomiske vekst i hovedsak har vært sammenlignbar med Norges, ville dette bevart mer av vår relative forsvarsevne i forhold til land med budsjetter som har fulgt BNP - derav den betydning som tillegges dette måltallet. Når utviklingen har vært som den har skyldes det derfor at vi prioriterer annerledes. Det vil si, vi har avsatt en gradvis mindre del av samfunnets verdiskaping til forsvar."

I dag (10.08) skriver Diesen at "Den risiko det innebærer å leve med oppgaver som kunne vært løst bedre både i HV og andre steder, har politikerne bestemt seg for å leve med - det er faktisk deres ansvar." And so be it?

"-Jeg er betalt for å fortelle hva konsekvensene er av å gjøre det og det grepet med min del av Forsvaret", sier embedsmann Tor Rune Raabye. "Kunne du fortsatt med et Heimevern på 38.000 soldater, slik regjeringen legger opp til?

-Da må jeg gjøre et valg om dette er noe jeg kan leve med og om dette er noe det er mulig å gjøre noe fornuftig ut av militært." (Kl.k.)

Diesen: "Så kan det selvsagt tenkes at en general er så uenig i en prioritering at han ikke ønsker å ta ansvaret for å iverksette den. Det er en ærlig sak og det kan godt være at general Raabye mener akkurat det, men da burde han ha uttrykt seg annerledes. Da må begrunnelsen være at han mener HV er bedre tjent med en sjef som føler at han ikke går på akkord med sin faglige overbevisning ved å gjennomføre de beslutninger som er tatt - ikke at oppdraget er uløselig og at han går som en konsekvens av det."

Haken ved dette er naturligvis at hvis Raabye i høst konkluderer at Stortinget/Dep./FSJ's prioriteringer er av slik art at det ikke "er noe det er mulig å gjøre noe fornuftig ut av militært", kan han ikke med offisersintegritet godt begrunne sin evt. avgang med at Heimevernet er bedre tjent med en sjef hvis faglige overbevisning ikke holder mål.

"I denne stilling skal han på alle måter skikke seg slik som det høver seg en ærekjær befalingsmann og med plikttroskap tjene Konge og Fedreland."